

(5)

Eliyahu ben Shemuel, of Lublin

בעזהשיות

ספר

יר אליהו

שאלות ותשובות

מאת הגאון האדיר והמובהק המפורסם בכל קצוי
תבל, הנשר הגדול בעל כנפיים קדוש יאמרו לו

הרב ר' אליהו זצוק"ל
מק"ק לובלין י"ז

מספר
אליהו



נדפס בפעם ראשונה ע"י הగה"ק המחבר
בשנת תע"ב באמסטרדם

ועתה נדפס מחדש בשנת תשמ"ג לפ"ק
פה ברוקלין י"ז

ע"י מכון "הוצאת ספרי עתיקים"

במהדורא מצומצמת על שני מאות ספרים

ספר מגן גבוריים

על

טור ושולחן ערוך אורח חיים

נוסף

כאת נכו הובנים הנගנים הנדלים המברוכנים רוחניים ובקיאים ה"ה רב טהור"
כרדבי זאב ניל"ז . וה"ה רב מוהר"ר יוסף שאול סניל"ז בעמ"ח
כבר כפרש חיים על פס' בא קמא . והנהות על הש"ס . ומעשה
אלפס על הריף ומפרשיו וכבר מאירת עינים על טרייפות
הריהה . נין עליהם ה' צנאות . ינו לאות חכום נר מערבי על
הירושלמי . וקונטרש שאלות והשובות שבת אחים נסוד הטורים נפשות
ובאות :

המברוכם מוהר"ר שאול
האבער מק"ק זאלקווא :



בדפוס של הרבנן הנגיד
רוב' מאיר

בשנת תתק'ו יי ממן ישעך לפיך

רבינו דוד:

ויבנה .

וניה .

גרדים .

ונדרן .

הכשר .

עטם .

.

סִפְר

שׁוֹת

ישאלת שלום

אשר נדיבתי לך טליתך רצוי פ' זו קבבך . ותקבבך כלטך הורויכ ערכני לך זמירות חנוכה
 כלטיך זולגפי טילול . **שלום טויבש** זולגאויזה כוונת סגנון סמקיד פמפרוקיס מוה'
שמעאל שמעליך אטויבש זולגאיסין ונכדר וחלמייד וועזק לאויז זקיי פרגן פגלאן
 כלטימאי מיל דכלטיך פגלאן חקייד וענזי וויז' **אהרן משה טויבש** זולגאיס
 חניד ויעט דק'יך ילק סציה :

ווען מהם עטול גאנטה פס ד' קאנט מהט יכין פה'ים באטשאן יע'א

נדפס בזאלאכווא

贊美 艾洛 דברוי שלום 第二

בדפוס הרב וגודל המפורטים מוה' שמואל פנהס ני' שטיילער

סוגר דימתנו ניגר קב"ליגו מופלן ט' סאות ג' גראן ט' גראן ט' גראן ט'
הכווע ניכתלה ויקום הכהפלת רכום ורדי לאקו' מלך סרין :
זעוך וכון כל צגי הטרי חלנו מופלן ט' מלוח . ט' יטפל
כס לדרוס ט' זוז וטס ל' חונגרו נ' ל' חנטו ט' גראן
חנודם ורדי דלאוינן צט' ד'ג'ומ' ד'ג'ומ' ז'ט' נ' פ'ג'ונרו ט'
זונא' ג' נ' ג' נ' ג' נ' ג' ג' נ' ג' נ' ג' ג' נ' ג' ג' נ' ג' ג'
פ'ס כ'ס'ג' ר'ס' ג' ז'ס' ק'ס' ג'ס' נ'ס' ג'ס' ג'ס' ג'ס' ג'ס' ג'
ס'ס'ו'ו' ז'ס' ז'
ל'ס' ז'ס' ז'
יעין ג'ייל ג'ס' ח'לני צ'י' ג'ילו מ'ז'ג'ו ו'ל'ה'ג' ז'ל'ה'ג'
ג'ל ג'י'ן ג'י'ן ג'י'ן ג'י'ן ג'י'ן ג'י'ן ג'י'ן ג'י'ן ג'י'ן ג'
פ'ס כ'ס'ג' ר'ס' ג' ז'ס' ק'ס' ג'ס' נ'ס' ג'ס' ג'ס' ג'ס' ג'ס' ג'
ס'ס'ו'ו' ז'ס' ז'
ל'ס' ז'ס' ז'
ובשרץ כי פה ענגן פרדי טעריס ג'ל ו'ס חוי'ן ג'ל ו'ס
זרחי' צ'יק נ' תחנדגו' נ' ג'ל ג'ען . ג'ז'ס' י'ס' ג'י'ס'
ד'נ'י סרוצ'ז' ז'ל' ד'ז'אנק' ח'לני' ד'ג'א' ז'ד' ג'ג'י' לח'ז' ט' י'ס' ז'ה'
ול'ס' כ'ג'ג' ד'ג'ט'ס' כ'ו'ס' נ'ג'י' ז'כ'ג' ה'ג'ג' ז'ה': ז'וו'ל' ז'ק' ג'
ז'ד'ג'ג' ז'ל' ג'ס' ג'ג'ו' ס'יט' ז'וק' ז'וק' ז'וק' ז'וק' ז'וק' ז'
ס'ל'ו' ג'ו'ר'ן כ'ל'ג'י' ג'ז' ז'ז'ל' ז'ל' ז'ז'ל' ז'ז' ז'ז' ז'ז'
ל'ל' י'ס'מ' ז'ס'
ז'ס' ז'ס' ז'ס' ז'ס' ז'ס' ז'ס' ז'ס' ז'ס' ז'ס' ז'ס' ז'ס' ז'ס'
ג'פ'ג' ז'ס' ז'ס' ג'ל' ז'ק' ז'ק' ז'ק' ז'ק' ז'ק' ז'ק' ז'ק'
ז'ז'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג'
ז'ז'ג' ז'ז'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג'
ז'ז'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג'

קודם המלחמה וככלתו לח'ג יעד . סכה מ'ט ד'ג'נד ב'ל'ה'ג' פ'ט'על
ד'ס'י פ'ג' . ל'ימ'ל ד'רו'ק' ג'נ'ט'פ'ס'ו' נ'ג'ונ' ו'ל'פ'ס'ס'ס'ס'ס'ס'
ז'ל'ג'ט'ס'
ה'ז'ז'ס'
ה'ז'ז'ס'
ה'ז'ז'ס'
ה'ז'ז'ס'
ה'ז'ז'ס'
ה'ז'ז'ס'
ה'ז'ז'ס'
ה'ז'ז'ס'
ה'ז'ז'ס'
ה'ז'ז'ס'
ה'ז'ז'ס'
ה'ז'ז'ס'
ה'ז'ז'ס'
ה'ז'ז'ס'
ה'ז'ז'ס'
ה'ז'ז'ס'
ה'ז'ז'ס'
ה'ז'ז'ס'
ה'ז'ז'ס'
ה'ז'ז'ס'
ה'ז'ז'ס'
ה'ז'ז'ס'
ה'ז'ז'ס'
ה'ז'ז'ס'
ה'ז'ז'ס'
ה'ז'ז'ס'
ה'ז'ז'ס'
ה'ז'ז'ס'
ה'ז'ז'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'

כ' פה'ק ז'לט'ז'ן מ'ג ר'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג'
ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג'
ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג'
ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג'
ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג'
ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג'
ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג'
ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג'
ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג'
ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג'
ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג'
ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג'
ה' דא ד'ג'יג'ל ד'ג'ים ע'ג'ט נ'ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג'
דרך ל'ל'ס וכ'ט'ט'ט'ט'ט'ט'ט'ט'ט'ט'ט'ט'
ד'ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג'
ה'ס' ק' ז'ג' ז'ג' ט' ד'ג'ג'ט' ק'ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג'
ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג'
ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג'
ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג'

ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג'
ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג'
ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג'
ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג'
ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג'
ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג'
ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג'
ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג' ג'ג'ג'

Kalfon, Mosheh, ha-Kohen, 1874-1950

(19)

ספר שׁוֹאֵל וּנְשָׁאֵל חֲלֵק רַאשׁוֹן

מכיל הרבה שאלות ותשובות אשר ביארתי וביררתי כמי דעת
הकצרה. לפעמים מה שבא מעשה בידי, או מה שנמתפקתי בלי
מעשה. ולפעמים מה ששאלתי מ אחי וריעי החכמים אשר
בגiley, ולפעמים מה שאני מפתפק ושואל לזרתי וקראתוי
"שׁוֹאֵל וּנְשָׁאֵל" בשם בן הוא, לפעמים שואל ולפעמים נשאל.
גם רומו שאני ראוי להיות רק שואל, ועכ"פ נשאלתי,
והזכירתי לכתב הנלוע"ד. ומה' אבקש עוז, יוזרני על דבר
כבוד שמו, לבל תצא תקלת מתחת ידי אמן.

הכ"ה ביום ר' תמוז התרפ"ה

ע"ה בלפון משה הכהן סילט"א

רשות, מושב ציון סילט

חתימת יד חדש

הוצאה ראשונה: באי גרביה יע"א, בשנת התש"ב בדפוס: עידאן, כהן, צבאנו, וחדרה
תחת יד השגחת המדפס והמנהלה הראשי הר' יצחק בן שלום חדאד



של פרי לברך עליו רק בורא פרי העץ והגם דכתיב הרב מ"א סי' ר"ח ס"ק כ"בadam ביריך בורא פרי העץ על הין לא יצא וצריך להזכיר ולברך מ"מ נ"ד שאני גנט לכתהילה ראוי לברך בן כיון שאין שם יין עלייו ואף דאמרו בגמ' יין אודרייני (ואומרים שהוא יין מוביל בחרס) דאפי' קרווש נקריא יין התם על שם סופו נקרא בן וアイיה"ן בוג'ד אם ישרנו במים בשיעור הראו מברך בפה"ג אך בהיותו קשה וקרווש איי"ג דיקרא יין וג' לא יועיל לקרש עליו בשבת וכן אם אמר לאשה התקדשתי לי בינו נראת אין זה נקרא יין שתיקנו עלייו ברכה בפני עצמה וצ"ע לדינא:

וראיתתי לה'עה"ש סי' ר"ח ס"ק ז' שהוכיר חולקים בויה ע"ש דס"לadam ביריך בפה"ע על הין יצא ע"ש וא"כ לענ"ד בוג'ד מברך לכתהילה בפה"ע ויצא י"ח הין והתקדים ולהסלת א"ץ ברכה כיון דהוא בא לדرك וכאמור:

סימן ט'

נשאלתי מהה"ש והכולל כמה"ר ר' שלמה מאג'ז הינו בבא לביחכ'ן קודם שבירך ברכת התורה ומצא

הציבור בקדושה אם עונגה עמדם קדושה:

תשובה עיקרה דעתך אין נכון לעשות כן דע"ז נמנע מכמה עניינים וכן אין לנו הגאים לסדר ברכות השחר בבית. ואם אידע במקורהizia פעם כן נלע"ד דיקול לענות קדוש קדוש קדוש דהגם דעתך מז'ן ויל"ס סי' מז' ס"ט כתמת וכמ"ש הברכ"י ז' ו' אוט י"ד מ"מ כיון דמן עצמו סיים ונבן לחוש לסבירו ראשונה נראת דהיהינו לכתהילה כל היכא לאפשר אבל בדלא אפשר וכעינן נראת שעת הדחק ומוטבין על הי"א. ולולי דמסתפינא אמינה נ"ד הוא שעת הדחק ובכן הטהרה והארב"ד והרמב"ם ודעתינו דבכמה"ג גם הסתם מודה ובכן הטהרה והארב"ד ואין לנו אלא ב' דרכים דקיממי בעדעת הסתם מודים דברין דלא אפ' ואין לנו אלא ב' דרכים לפנינו או שלא יענה עם הציבור או שייננה بلا ברכה העיקר הוא קוראו ללא ברכה אלא לצריך היפוש עוד בוה ואcum'ל בוה:

אך לא יענה כל הקדושה עם הציבור מנקישך בשלימות כמו שאנו נהגים בעלמא וכדעת המקובלם. דברין דעתך מREN סי' קב"ח ס"א דגט בעלמא עוניים רק קק'ק הגט דכתבו ממש רבינו האר"י ז' לענות הכל גראת דין לרהריך הפליגתא כ"כ דלמן ז' לאין יכול ולאהאר"י חיב אלא דגט להאר"י יכול וכ' נ' דעת ה' בית עוזב ז' ויל' בדיני קדושה ומודים אותו א' של' בשם הט"ז דיכולים וג' ומיסים וכן מבואר יוצא מדברי רבינו האר"י הנ"ל וג' ואיתא הו"ל ג' דיעות אין יוכלים. ויכולים. וחיבורא. ולא הו"ל לשחוק מזה. ועוד דבכמה"ג שלא ביריך ברכת התורה י"ל דגט רבינו האר"י ז' מודה שלא יענה רק החשוב מדינא ולא מה שאנו חרוב מזרינה. ועוד דברין דגא גופא דאתنين עללה דיכול לענות אינו אלא משום דסמכוינן על הי"א ש' מREN הגז'ל סי' מז' ס"ט כי אילך עוד פלוגתא אחרת הו"ל ס"ס להחמיר דאפי' דדרורי תרדי

далלו ואלו מונונים הם מהממשלה ירא"ה שרצו גם למכוון ואנשי העיר שומעים ואינם מוחים וכמ"ש מREN בע"ש בשם ראביה"ה ע"ש הווע גנעלע"ר להלכה וההכרעה לכתר ר' ר' לעמשה וש"ר. (וע"ל סי' מ"ט) ע"ה **טלפון משה הכהן סילט**"א:

סימן ט''ח

לעיר תשובה יע"א (מהוז אלג'יר)

נשאלתי מהה"ש כמה"ר רפאל מלכי הינו באיזה רוח ראוי לקבע היכל לס"ת:

תשובה נראה ברור לדינא ציריך שהיה בכוטל מזורח וכמ"ש הרמב"ם ז' ויל' בפי' מה תפילה ה' ב' ובונין בו היכל שמניחין בו חס'ת' ובונין היכל זה ברוח שמתפללין כנענדו לתפילה וכ' ה' בעיר כדי שהיינו פניהם אל מול ההיכל כשייעמדו לתפילה וכ' ה' הטור א"ח סי' ק"ז וכ' מדברי מREN בש"ע סי' ק"ז סי' ה' ע"ש. אך אם אין יכולם לעשותו כן בודאי אכןelong ביאכ'ן בלבד היכל וועשים אותו במקום ובצד שיש להם יכולת לעשותו:

ובדייעבד שכבר עשו אותו לאחר אס הקהלה רוצים לשנותו ולעשותו בכותל המורת בודאי מצווה קעבדי ואמ' זה גורם מחלוקת בין הקהל או שהקהל דוחוקים ואין להם יכולת זהה שב ואל תעשה עדייף זה גנעלע"ר כזה. ע"ה **טלפון משה הכהן סילט**"א:

סימן ט'

נשאלתי מההכם ר' מכילך חדוק הינו על מה שנשאל ה' בית יהודא או"ה סי' ס"ה במ"ש שמערבים ענבים מבורשים שמערבים בהם סולת עד שמערבים ואה"כ מלביבים אותו על שקדמים תחובין בחוט ורצה להובייה דברכתם במ"מ מ"ש מREN ז' ויל' א"ח סי' ר"ח ס"ב דאפי' עירוב דבש או מיניהם אחרים יותר מה' מניינ דגן מ"מ מברך במ"מ ע"ש וдолא כמ"ש הר' בית יהודא ז' ל' :

תשובה לא דמי כל לנדון מREN דיבנדון דידן השקדים הם בעין בעלי כל תערובת ורק מלובש עליהם הין והסולט מבחוץ במליפה של פרי ובכוי לא יברך עליהם ברכתם חרואיה لهم ועוד דבנ"ד י"ל דלא בטללה ברכת בפה"ג לגביו מעין ג' כיון דגט הין ברכתו משונה ואינו כאשר הפרות בין דاشתני למלויות אי נמי כיון שזו מהפרות שנשתבחה בהם ארץ ישראל. ועוד דבנ"ד כפי הנראה מדברי ה' בית יהודא שאין עושים את הسلط רק לדבקו ולהקפותו ובכוי הא מבואר יוצא מדברי מREN ז' ויל' בסוף הסעיף הנ"ל דבטלי ה' מניינ דגן לגבוי התבשיל והפלא כי ה' בית יהודא עצמו וכבר את דברי מREN ז' הנ"ל במרוצת דבריו שכתב והכא גבי ה' מניינ מוכחה אם כי כל שעשיים לטעם וג' והוא לו לכבודו להרגיש מזה כי כל יידע ה' בית יהודא רק דלא דמי וכదאמרן:

והנה מREN ז' ויל' שם סי' ג' כתוב דכשנותנים כמה' לתוכן השקדים שעושים להוללה אם עושים כן כדי שיטשור הלב מברך במ"מ ואם לדבק בעלמא אינו מברך במ"מ וא"כ בוג'ד לפ"ד ה' ריח יהודדר י"ל דלא דמי וכדאמרן:

(21)

Gradzinski, Hayyim Ozer, 1863-1940
"

ספר אַחִיעָזֶר

כpg 5

שאלות ותשובות, ביאורים וחידושים הערות והארות
בכמה מקצועות בהלכה בארכעה חלקי שולחן ערוך

חלק שלישי

סאתי

חיים עוזר גראדוונסקי

זילנה

בלא"ט הרב הנאון מו"ה דוד שלמה זצ"ל
בן הנאון הנדול בדורו טוייה משה אריה ליב זוקלה"ה
האבד"ק איזיע

בהוצאתה חדשה ומתוקנת

שנת תשנ"ב לפ"ק

סימן עט

תשובות קצרות בעניינים שונים

הנראת לא הכויעו הפסוקים בזה, וכמברואר באו"ח סי' קג"ג ומג"א שם על מה שסומךון העולם שמוכרין ס"ת אפיקו נתנו לכיה"ג, וגם הפרמ"ג שם הניח בע"ע, ובארחות חיים שם הביא ד' האחרונים שמקילים בזה מצד עיקר הדין, ונראה דהיו ספיקא דדינא, וספק דרבנן להקל.

ומה שנטתייע הגאון ר"ש מ"ד היישלמי נדרים ר"פ השוכר השופטין, ואפיקו אם קרצה בס"ת של יחיד אינה מקודשת ומד' השיר קרכן שם, ובאמת ד' הש"ק שכטב דלהכי אינה מקודשת ממש ואינו רשאי למכור לתחילה ודמי לאיסורי הנאה מדרבנן תמורה, דהא מכון וקידוש ברםיהן מקודשת, אעפ"י שאסורין להמחליף עצמו, והכי ס"ת מאיסורי הנאה הו, וגם למש"כ התנוס ר"פ השוכר את הפעול בע"ז בدرس"ב בד"ה בדמיהן שכטבו זה לא דמי לקיחה רשותה עפרון שרואי לknות בו חפץ, ר"ל דה"ע בס"ת אסור במכיהה וא"ר לknות חפץ, מ"מ ז"א דודוקא שא"ר לknות בו חפץ איסוה"ג ואין אצליו, משא"כ בס"ת, ועוד דבוגרי אף אסור למוכרה, מ"מ המכירה קיימת ופשט דס"ת שיש לה שוויי אף שא"ר למכורה ורק בתנאים יודיעים וא"ר לknות חפץ ובדין שתהא מקודשת אם קרצה בס"ת.

ונ גם בש"י היישלמי נראת דבני העיר יוכולים למוכרו ס"ת, דאיתא במגילה שם הל' ב', מה אנן קיימים אם כר"מ אין מוכרין כי"ג אלא על תנאי, אם כרבנן מוכרים אותו ממכר עולם, ר"ח בשם ר"י תפער בס"ת והינו בס"ת שפיר אין מוכרין בשל ובין לחיד כר"מ, ולמאי דק"יל כרבנן דר"מ ממילא מותר אף מרבים לחיד, ועל כל פנים בו טובי העיר במעמד אנשי העיר מותר למוכרו, וכן צ"ה במעמד אנשי העיר מותר כן יחיד מותר. [השמטה, ועי' בס' גרש יוחים לניטין דף מ].

כ"ד מ' חשת חריצי

ג) ע"ד שאלתו בדבר שמן מאכל מדגים קטנים, אם רשיים לאכולם מאכלו עס רשיים בשר ואופן עשית השומן הוא כן, SMBLIM הרגים קטנים וא"כ סוחטים מהם השומן ובא בשמן הזה "שועופל ווירע" להמית כל חלקו בשור או עצמות שיש עוד בהשומן, וא"כ בא מלך הרבה ואיזה סממנים שיocard כל טעם וריח דג וא"כ מקשין את השמן וועשים מהם שמן מאכל כאשר עושים מפרי העץ קאקס. ועתה בזמן היוקר והעוני והביא ג"כ החתה"ס סי' ע' דגבוי דס אף בחלק אחד מן האיסור אסור מושם הטמאים אבל החתה"ס לא מיריע לענין סכנה ובסתוב הביא מש"כ באוחיור חי"ד סי' י"א בפיעולות הכימיים המברילים דכל כה אחד אסור מ"מ במיין קיבת

ה' שבת עירוב.

ובזה אכן לחקל לשנות המורה שהוא נגד הלבנה פרוקד בנטו' ובושא', מבריך דין למתוחו כחידת המקל למכור ס"ת הדוי ספיקא דדינא וסדר להקל, בטעון דינס שכלה שטעם הדיגים ע"י מלחה ושועופל ווירע אם יותר לאכלי עם בשר, דין נטלא' בכוננה, ועוד כבר ע"ג קבר בחפקה, בטעוןnder שידר בתקופ שקיים הנדר יכול להביא לידי מחלוקת ובטעון שכינה חודה ע"י חתימות, מסיק דיש להקל לשנות מטור הហנתה התיית לבנים לצורך בית לבנות, אם אכזרי אין שטר לאח"ט היבא שעדר הרישטי מטהילו ומון לאח"ט פizard בכתה סברות דחגנו, בטה שנחלה חטפ"ע והט"ז בנהכחה בהברחתה והויקא אי היה קרן.

כ"ג ע' שאלתו אם רשיים לשנות את המורה לצר צפון, באשר לדברי הארכיטקטאר אם יעשו את המורה האמתי, יכול היה כי בזמנן מן הזומנים יבנה אחד השכנים כותל כנדגו ואיפיל אותן.

הנני להשיבו, כי אין לשנות נגר הלבנה פסוקה בגמרא ובשו"ע, ואם אמנים חלונות מצד המורה ג"כ דינא דגמרא ברכות ל"א ל"ד ובטרשו"ע או"ח סי' צ, ויעי' בהගותה הרוש"ש דברכות מה שהחפלה על במד"ר בוילנא שאין שם חלונות במורה והכיא כשי הרמב"ם בפארה הדרו מבא בכ"מ בפ"ב מהל' תפלה, שرك ביחס אמרו ולא בכיה"ג, והחפלה על הפוס' שלא הביאו ד' הרמב"ם, וכבר קדמוהו הפרמ"ג בס"י צ', ואפשר דבדקדוק נקט השו"ע או"ח סי' צ' ס"ד צורן לפתחה פתוחים או חלונות נגד ירושלים כדי להחפלה נגרן, וטוב שהיה כי לא הוציא חלונות עכ"ל, ובהתחלת הדין צריך לפחות כו' לא מנגנון סימ ביהמ"ד מפני שבערך הדין א"צ ווק על פי מנגנון סימ וטוב שהיה כי בכיה"ג ועי' מ"ב שם, עכ"פ לפי שעיה עושים חלונות בכותל המורה ואין אנו חוששים שמא משך הזמן יאפיקו אורום, וגם לא קבעו חז"ל שיעור אורה בחלונות אם רב או מועט, ולפי הטעם המבורר, וצריך לכוון נגד ירושלים, וצריך לפתחם חלונות או פתחים כנדגן. הרוי יש חלונות ופתחים ומה בכך אם אורם מועט, ולטעם המבו בתרו"י שע"ד ראיית האור להתישב דעתו ויכלול לירין כראוי בודאי אין קפידה בדבר באיזה רוח יהי' החלונות, עכ"פ אין שום מקום לשנות בשכיל וזה המורה לצד צפון, וכן לוזה שום ויתר רק יקבעו את הארון בכותל המורה כנהוג בכל תפוצות ישראל.

כ"ה שבת עירוב

כ) יקרת מתבוק בציירוף הגלוי מהגאון ר' מאיר שמחה נ"י הגעuni, ע"ד שאלתו אם מותר ליחיד שהוא איש אמיד למכוור ס"ת, הנה בודאי הזכר עם מעכ"ח שאין להורו היחס לתחילה נגד הדין הפשוט המבורר בי"ד סי'